

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

IZVJEŠTAJ – TRIBINA O DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI

- Govornici: Šime Erlić (državni tajnik, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije), Filip Jakopović (menadžer konzultantske tvrtke Apsolon d. o. o.)
- Europski dom (Jurišićeva 1, Zagreb), 9. studeni 2021.
- Trajanje: 15:00–17:00 (2 h)
- Na tribini je sudjelovalo 25 sudionika: studenti Pravnog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta hrvatskih studija u Zagrebu, Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu – Fizioterapija, Tehničkog veleučilišta u Zagrebu – Računarstvo, Sveučilišta VERN.

U današnje vrijeme, digitalna transformacija kao neizbježna, sveprisutna, neophodna pojava prožima svakodnevni život pojedinca te obuhvaća različite transformacije u poslovnim sustavima, značajne izmjene dosadašnjih načina razmišljanja i poslovanja i tehničke promjene u obliku digitalizacije i/ili automatizacije. Digitalna transformacija poslovanja i društva u EU ima veliki potencijal rasta za cijelu Europu. Europska industrija može se razvijati na prednostima koje pruža povezivanje zemalja članica u području naprednih digitalnih tehnologija kako bi iskoristila niz mogućnosti koje nude različite tehnologije. Zato je sveobuhvatni odgovor Europske komisije na složenost postupka digitalne transformacije program Digitalna Europa.

G. Erlić je predstavio razvojni smjer Republike Hrvatske u kontekstu digitalizacije u skladu s generalnim usmjerenjem EU na ulaganje u “zeleno i digitalno”. Naglasak je stavljen na činjenicu da više od 55% sredstava iz EU fondova dodijeljenih RH u idućem programskom razdoblju (2021.–2027.) mora biti uloženo u održivi razvoj i digitalizaciju društva, što znači da će RH uložiti više od 3.5 mlrd. eura u digitalizaciju projekata. Nacionalna razvojna strategija RH je postavila cilj za digitalizaciju društva do 2030., u skladu s Digitalnim kompasom EU koji postavlja četiri osnovna pravca za konkretizaciju Digitalne agende EU: 1. da minimalno 80% odraslog stanovništva posjeduje osnovne digitalne vještine; 2. unaprjeđenje digitalne infrastrukture; 3. do 2030. postići da se barem 3/4 poduzeća koristi „cloud” servisima; 4. digitalizacija svih ključnih javnih usluga. Jedan od ključnih izvora financiranja digitalizacije u RH je Nacionalni plan oporavka i otpornosti iz Europskog fonda oporavka i otpornosti čiji cilj nije samo gospodarski oporavak od krize uzrokovane pandemijom Covid-19, već su uz njega vezane i reforme među kojima je ključna digitalizacija. U reformi digitalizacije iznimno je važno postići interoperabilnost različitih digitaliziranih sustava, bez koje potpuna digitalizacija nikad neće biti

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

ostvarena. Osim spomenutog plana, naglasak je stavljen na digitalne vještine potrebne za uspjeh na tržištu rada, pri čemu RH sufinancira i stipendira STEM područja kako bi potakla razvoj digitalnih vještina, posebice među mlađom populacijom. Otpornost i nadogradnja državne informacijske infrastrukture i uspostavljanje središnjeg sustava interoperabilnosti omogućit će uvođenje novih usluga u javnom sektoru i povećati digitalnu prisutnost u svim sferama društva.

G. Jakopović je iznio svoja konkretna iskustva s digitalnom transformacijom kroz redefiniranje poslovanja poduzeća uvodeći ih u digitalno doba, nastojeći izbjeći tzv. „analognu svinju“, to jest, razrađeno digitalno sučelje sa neadekvatno prilagođenom pozadinom u kojoj se poslovi i dalje obavljaju manualno. Digitalnu transformaciju provodi kroz više faza, od kojih su najznačajnije sljedeće: 1. analiza postojećeg poslovanja i formiranje digitalne strategije poslovanja; 2. implementacija preporuka iz strategije i transformacija poslovanja poduzeća; 3. novi digitalni rast poslovanja kroz razvoj inovacijske kulture. Najznačajniji projekt koji je iznio g. Jakopović je digitalna transformacija Hrvatske gospodarske komore u sklopu koje je uspostavljena tzv. „Digitalna komora“, što je dovelo do povećanja transparentnosti. Posljedica istoga je povećavano privlačenje vanjskih investicija, te omogućavanje direktne komunikacije manjim poduzetnicima sa HGK i lakše unapređivanje vlastitog poslovanja. Projekt digitalne komore je olakšao i interno poslovanje HGK kroz postizanje interoperabilnosti cjelokupnog sustava HGK kojemu svi zaposlenici imaju pristup.

Najveći izazov tijekom uvođenja digitalne poslovne strategije je inicijalni otpor zaposlenika prema novitetima koji se može smanjiti uz pomoć tzv. „change management“-a – isticanjem poteškoća u trenutnom modelu poslovanja i postepena gradnja kulture promjene koja osvještava zaposlene o prednostima digitalnog poslovanja. Osiguranje dugoročnog rasta poslovanja se može postići koristeći „design thinking“, metodu za bolje inoviranje koje je prilagođenije potrebama korisnika.

Na tržištu intelektualnih usluga prisutni su trendovi globalizacije i delokalizacije timova u velikim poduzećima kao rezultat platformizacije tržišta za pružatelje „freelance“ intelektualnih usluga, a stvaranje takvih platformi dovodi do potrebe da pružatelji usluga implementiraju digitalne modele koji će omogućiti učinkovite obavljanje zadataka i veću raspoznatljivost na tržištu.

Aktualna pitanja podignuta u raspravi dotakla su se korona-krize i njenog utjecaja na ubrzanu digitalizaciju poslovnih procesa i inzistiranje na „prisilnoj“ digitalnoj komunikaciji, kao i utjecaja sveobuhvatne digitalizacije na demokratske procese. Korištenje sustava e-građani je u posljednjih godinu dana naraslo jednako kao i ukupan rast u proteklih 10 godina i smanjila se fragmentiranost sustava koja je dovodila do nedostatka povjerenja u digitalnu dokumentaciju. S druge strane, privatni sektor se ustručava od upuštanja u proces digitalne transformacije jer se boje upotrijebiti oskudna sredstva koja su dodatno ograničena gospodarskom krizom kao posljedicom pandemije virusa covid-

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

19. Što se tiče utjecaja digitalizacije na demokraciju, nedvojbeno je da će ista omogućiti veće uključivanje građana u procese donošenja odluka kao npr. participativno budžetiranje, a kroz dulji vremenski okvir digitalna transformacija će revolucionarizirati demokratske procese i povećati uključenost građana u svim sferama društva i na svima razinama vlasti, od nacionalne do europske.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.